

עירובין ד. (ש14 מהסוף) עד ה. (ש2 מהסוף)

ביאורי מושגים
לבד - אנו מתעלמים מרווח בין שני מקומות כאשר הרווח קטן משלושה טפחים.
גוד - כאשר המחיצה היא 10 טפחים ומעלה אנו יכולים להמשיך אותה למעלה (גוד אסיק).
 דין דומה קיים גם בהורדת המחיצה למטה (גוד אחית) אלא ששם יש בעיה מכיוון שאם גדיים יכולים לעבור מתחת למחיצה לא ניתן להמשיך אותה למטה כיוון שמדובר בקביעה חסרת משמעות מציאותית.

חיטה - שיעור טימוא בגדים בבית מנוגע כדי אכילת פת חטים.
שעורה - שיעור עצם המטמאת במגע ובמשא.
גפן - נזיר מוזהר על רביעית יין.
תאנה - שיעור הוצאת שבת הוא כגרוגרת.
רימון - גודל החור שמפקיע כלי מקבלת טומאה.
זית - רוב שיעורי האכילה.
תמר - שיעור אכילה ביוה"כ הוא כותבת גסה (תמר גדול).

אמנם אנו לומדים מהפסוק 'ארץ חטה ושעורה' על שיעורים שונים, אולם לימוד זה הינו אסמכתא בלבד.

- רב: שלושה תחומים מרכזיים נאמרו למשה מסיני ואין להם מקור בפסוקים:**
1. שיעורים.
  2. דין חציצה.
  3. דין מחיצות.

חכמים גזרו שגם **רובו שאינו מקפיד** וגם **מיעוטו המקפיד** חוצץ מדרבנן.
 חציצה המכסה את מיעוט העור והאדם לא מקפיד - אינה חוצצת אפילו מדרבנן.

עצם דין חציצה (גם חציצת שער) נלמד מפסוק. ההלכה למשה מסיני נאמרה על הדין שרק אם החציצה היא על רוב הגוף ורק אם האדם מקפיד עליה היא חוצצת.

לפי ר' יהודה גובה 10 טפחים נלמד מהלכה למשה מסיני (ר"י לא למד דין זה מהארון כיוון שלשיטתו גובהו היה רק 8 1/2 טפחים).
 לפי ר' מאיר (שלמד את גובה 10 טפחים מהארון) ההלכה למשה מסיני נאמרה על 'גוד', על 'לבד', ועל 'דופן עקומה' (עיין ביאור מושגים של הדף שלנו ושל הדף הקודם).

האפשרויות להסבר המחלוקת:

- א. האם מותר לטלטל מתחת לקורה (אם מותר מספיק הטפת שמתחת לקורה, אם אסור צריך רוחב משמעותי של 4 טפחים).
- ב. האם תפקיד הקורה הוא להיכר או למחיצה (אם להיכר מספיק טפת, אם למחיצה צריך רמפה רחבה יותר של 4 טפחים).
- ג. האם ההיכר של קורה (שלמעלה) זהה להיכר של הרמפה (שלמטה) או שלמטה צריך היכר רחב יותר של 4 טפחים.
- ד. האם חוששים שהרמפה תפחת (ולכן צריך רוחב משמעותי של 4 טפחים) או שלא חוששים (ומספיק רוח מינימלי של טפח).

רמפה שממעטת את גובה פתח המבוי (20 אמות):
רב יוסף: צריכה להיות רחבה מטפח.
אביי: צריכה להיות רחבה מארבעה טפחים.

נסיון סיוע לרב יוסף מדעות אמוראיות אחרות:

הדחיה של אביי:
כאן מדובר בשאריות
של מבוי גדול. לכן
אנו מסתפקים
בארבעה טפחים.
במבוי מקורי יש
צורך ב4 אמות.

מבוי שאחת מדפנותיו נפרצה:
אם השטח שבין הפירצה לבין הפתח המקורי גדול
מ4 טפחים - השטח ההוא נחשב מבוי קטן (וכיוון
שהמבוי הקטן כשר אנו מכשירים גם את שאר המבוי
הפרוץ).

מכאן שהשטח המינימלי להכשר מבוי הוא 4 טפחים.

חריץ שמגדיל את גובה פתח
המבוי (מעשרה טפחים):

רב יוסף: צריך להיות רחב
מארבעה טפחים, לפי ר"י הרוחב
המינימלי של מבוי הוא 4 טפחים.

אביי: צריך להיות רחב מארבע
אמות, לפי אביי הרוחב המינימלי של
מבוי הוא ארבע אמות.

נסיון סיוע א' לאביי מברייתא:

הדחיה של רב יוסף:
ייתכן שיש שני
פתחים בשתי הפינות
של המבוי.

כדי שמבוי יהיה כשר הוא צריך להיות פתוח
לשתי חצרות.

מבוי שרוחבו ארבעה טפחים לא יכול להיות פתוח
לשתי חצרות.

נסיון סיוע ב' לאביי מברייתא:

הדחיה של רב יוסף:
זהו דין ייחודי לחי.
לחי מפסיקה להחשב
כלחי מרוחב של 4
אמות, זאת בלי קשר
לדיני המבוי.

לחי הרחבה מארבע אמות פסולה.

מ4 אמות הלחי נחשבת כבר כמבוי עצמאי, מכאן
שהאורך המינימלי של מבוי הוא ארבע אמות.